

**Leszek Berduła, Jerzy
Lodowski, Wojciech
Gluziński, Rudolf Zrubek**

**Międzylesie, woj. wałbrzyskie.
Stanowisko 3**

Informator Archeologiczny : badania 21, 200-201

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W związku z planowanymi obniżeniami terenu wokół kolegiaty zaistniała potrzeba przeprowadzenia badań w obrębie muru cmentarnego. Celem jest odszukanie wczesnośredniowiecznego cmentarzyska badanego przez K. Musianowicz w 1936 r. oraz odnalezienie najstarszych gotyckich założań kolegiackich. Badania prowadzono w odkrywkach sfinalizowanych przy prezbiterium kolegiaty od strony wschodniej, przy najstarszej kaplicy kolegiackiej św. Wiktorii /z 1580 r./ i u wejścia do kolegiaty. Założono również wykop sondażowy w obrębie muru cmentarnego oraz wykonano szereg odwiertów.

W narożu przy kaplicy św. Wiktorii odsłonięto fragment gotyckiej przypory, a od północnej strony prezbiterium relikty starszego fundamentu, przylegające do obecnego posadowienia murów oraz relikty kruchty z XVII-XVIII w. u wejścia do kościoła.

W założonym wykopie sondażowym /2 x 2 m/ uzyskano przekrój warstwy zalegającej w obrębie murów cmentarnych. Warstwa powstała w wyniku kolejnych niwelacji terenu w okresie istnienia miasta schodzi do głębokości 170 cm. Na głębokości 120-130 cm uchwycono warstwę pojarową. Materiał przemieszany, a jego chronologia zamyka się między połową XIII a XIX w. Nie natrafiono na cmentarzysko wczesnośredniowieczne. Odkryte podczas badań pochówki są bez wyjątku nowożytne.

Nadzór i badania będą kontynuowane.

MALBORK-ZAMEK
woj. elbląskie
Karwan - dawna zbrojownia i wozownia

Muzeum Zamkowe
w Malborku

Badania prowadzili: mgr Kazimierz Pośpieszny i dr Antoni Jan Pawłowski /autor sprawozdania/. Finansowało Muzeum Zamkowe w Malborku. Cztery sezon badań. Budynek murowany zbrojowni i wozowni /I połowy XIV w./.

Kontynuowano prace wykopaliskowe o charakterze archeologiczno-architektonicznym we wnętrzu budynku w nawie głównej i w nawach bocznych oraz założono wykop na zewnątrz południowej ściany szczytowej.

Wynikiem badań, którymi objęto niemal całe wnętrze budowli, jest rozpoznanie układu stratygraficznego i poziomów użytkowych. Dwa z nich przypadają na XIV-XV w., pozostałe na czasy nowożytne. W trakcie prac odkryto relikty legarów drewnianych i podióg z obu średniowiecznych poziomów użytkowych, zalegających w nawie głównej i w nawach bocznych, a także zachowany miejscami kamienny bruk nowożytny z XVIII w. Oprócz relikwów podióg odsłonięto również ślady po szpach w postaci gałazd w podłożu. Napierały one drewniany strop nawy głównej, jaki rozpościerał się w niej w średniowieczu. Przy południowej ścianie szczytowej Karwanu odkryto fragmentaralnie zachowany średniowieczny piec kowalski wykonany z cegły palcówki, na planie prostokąta, o wymiarach około 2,2 x 2,4 m. Wzniesiono go w wykopie wąsko-przestrzennym z szalunkiem ścian ziemnych. W obrębie pieca znaleziono m.in. ostrogę z kółkiem zębataym, gwóźdź i ułamki ceramiki.

W trakcie eksploracji nawarstwień w Karwanie znaleziono fragmenty dziań, kule żelazne i kamienne do nich, kule ołowiane do ręcznej broni palnej, fragmenty grotów, liczne okucia budowlane i być może wozów oraz fragmenty ceramiki i kafli od średniowiecza po XIX w.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Muzeum Zamkowym w Malborku.

Badania zakończono.

MIELNIK-ZAMEK
woj. białostockie

patrz
wczesne średniowiecze

MIEDEYLESIE
woj. wałbrzyskie
Stanowisko 3

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Leszek Berduża. Konsultantami byli doc. dr hab. Jerzy Lodowski, dr Wojciech Gluziński i dr Rudolf Szubek /CSRS/. Finansowało Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku. Pierwszy sezon badań. XIV-wieczna huta szkła.

Stanowisko położone jest u ujścia Owczego Potoku do Nysy Kłodzkiej, na lewym brzegu, w północnej części miejscowości Mięczyłeska. W latach 1968 i 1969 na polecenie WKZ we Wrocławiu przeprowadzono prace ratowniczo-sondazjowa. Wyeksplorowano wtedy cały piec hutniczy i zachowaną część drugiego.

Obecnie założono 4 wykopy z myślą odszukania i przebadania jeszcze jednego pieca oraz ustalenia chronologii huty. Cel pierwszy nie został osiągnięty. W wykopach I/87 i III/87 natrafiono na kanał ze znajdującego się obok huty stawa, a wzmiankowanego w źródłach średniowiecznych jako "Hüttenteich". Odsłonięty kanał datować należy jednak na okres nowożytny.

W wykopie II/87 pod warstwą żużla i spalenizny, bezpośrednio na calcu, uchwycono poziom gliny wymieszanej z ziemią, z dużymi plamami czerwonej, silnie wypalonej polepy oraz fragment ściany pieca hutniczego. W poziomie tym wystąpiła większa ilość ceramiki datowanej wstępnie na XIV wiek.

W wykopie IV/87 zlokalizowanego w odległości do 10 m od wcześniej wyeksplorowanego pieca, w warstwie czerwonej, gliniastej ziemi uzyskano bardzo dużą ilość brył szkła ze śladami spieczon oraz fragmenty wewnętrznych partii ścian niewielkich kopulastych pieców silnie nasączonych związkami metalicznymi i szklawem. Wykop ten objął centralną część niefekowatego zagłębienia o średnicy 5 - 6 m, które zostało zinterpretowane, jako dół na odpady poprodukcyjne.

Materiał zabytkowy uzyskany z wykopów II/87 i IV/87 /poza ceramiką z tego pierwszego/ obejmuje dużą ilość brył szkła tzw. leśnego o barwach od ciemnogrnatowej i ciemnozielonej do jasnoniebieskiej i szmaragdowej, a także sople silnie zanieczyszczonego szkła, nieliczne łuski oraz bardzo liczne fragmenty ścian pieców. Zebrano również próbki żużla.

Na początku lat 70-tych powierzchnia stanowiska została podczas regulacji Nysy Kłodzkiej mocno naruszona.

Nie przewiduje się kontynuowania badań wykopaliskowych.

OBRA, gm. Wojsztyn
woj. zielonogórskie
Stanowisko 73

patrz
wczesne średniowiecze

OPATOWICE, gm. Radziejów
woj. wrocławskie
Stanowisko 34

patrz
neolit

ORENICE, gm. Piątek
woj. płockie

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Płocku

Badania prowadzili doc. dr hab. Leszek Kajzer i Marek Kołaczek. Finansował WKZ w Płocku. Drugi sezon badań. Gródek stożkowaty /2 poł. XIII-1 poł. XV w./.

Stożkowaty nasyp w Orenicach /Orenickach i Orenicach Starych/ jest rzeczywiście reliktem średniowiecznej siedziby mieszkalno-ochronnej.

W trakcie badań określono strukturę nasypu i wydzielono dwie fazy osadnicze: pierwszą, datowaną na 2 połowę XIII i 1 połowę XIV w., a drugą od połowy XIV do połowy XV w.

Celem prac było poznanie zabudowy stożka. Wykonano 6 wykopów archeologicznych o łącznej powierzchni około 40 m², które zlokalizowano na wierzchołku kopca, a także na naturalnych niewielkich wyniosłościach na północ i wschód od niego.